

Bipolar lidelse hos ungdom

USA: I løpet av ni år har antall barn og unge med bipolar lidelse blitt 40 ganger høyere. Bipolar lidelse ble tidligere kalt manisk depressiv sinnslidelse.

40 ganger flere barn og unge fikk i 2003 diagnosen bipolar lidelse, sammenlignet med tall fra 1994. Undersøkelsen fra USA er den mest omfattende noensinne om den omdiskuterte diagnosen.

Mer viten eller feil diagnose?

Spørsmålsteget ved flere av diagnosene blir nå satt. Enkelte eksperter mener økningen skyldes mer viten og bevissthet rundt sykdommen.

Andre mener at mange barn og unge har fått feil diagnose og at opprørsk oppførsel altfor ofte blir avskrevet som bipolar lidelse.

Lidelsen kjennetegnes ved ekstreme humørsvingninger og gikk tidligere under begrepet manisk depressiv sinnslidelse. En trodde lenge at bare voksne ble rammet av denne sykdommen. Ikke før på 90-tallet kikket psykiaterne nærmere på barn og unge med lignende symptomer.

Mange, dyre medikamenter

Behandling innebærer oftest medikamenter, og halvparten som deltok i undersøkelsen ble behandlet med antipsykotiske midler. 1 av 3 fikk foreskrevet humørstabiliserende medisiner. De fleste brukte to eller flere medikamenter.

Det betyr gode tider for den farmasøytiske industrien, siden de aller fleste av medikamentene mot bipolar lidelse er betydelig dyrere enn medikamenter mot depresjon eller angst.

I undersøkelsen ble 90 prosent av diagnosene stilt av en psykiater. 2 av 3 pasienter var gutter. Omtrent halvparten av pasientene hadde i tillegg andre psykiske problemer, oftest ADHD.

Ikke liknende norske forhold

Ifølge Arne Holte, divisjonsdirektør for psykisk helse ved Folkehelseinstituttet, er det ingen vesentlig økning i psykiske lidelser blant barn og unge de siste ti årene. Han mener en bør være varsom med å overføre resultater fra enkelte utenlandske undersøkelser til norske forhold.

- Vi må utvise ekstra varsomhet når det kommer til barn og unge. Man må ta hensyn til at oppvekstvilkårene i USA er helt annerledes, sier Holte og viser til de store kulturelle, etniske og sosiale forskjellene i USA.

- Det er vanskelig å si hvorfor diagnosen har fått slik økning i USA. Vanligvis skyldes slike økninger ikke at flere blir rammet, men at flere rammede blir fanget opp, sier Holte.

Han mener bipolar lidelse er en vanskelig diagnose å stille blant barn og unge.

- Bipolar lidelse kan debutere tidlig, men en bør være forsiktig med å stille diagnosen. Ofte innebærer behandling bruk av medisiner som kan gi alvorlige bivirkninger. Bipolar lidelse er også vanskelig å fastslå på grunn av slektskapet den har til andre sykdommer som depresjon og ADHD.

På landsbasis regner en med at 1-2 prosent av befolkningen er rammet av bipolar lidelse. Det er ukjent hvor mange barn og unge det er blant disse.

En grundig kartlegging av psykisk helse blant norske barn og unge er ikke blitt utført de siste årene.

Kilde: New York Times